

sidst havner i Finanshovedkassen, og en Erfaring derom kan man ikke have den 22. Oktober, for Folk faar ingen Rente udbetalt, før der er gaaet en Maaned. Jeg haaber, men jeg ved intet derom, at der hos sparsommelige Folk her i Landet vil være en Lyst til at have disse Papirer liggende.

Man undrer sig over den høje Rente af 5 pCt. Er den da virkelig saa høj, naar enhver kan gaa hen i en Bank og faa 4—4½ pCt. eller mere for Indlaan paa 2—3 Maaneder? Der er ikke faa Sparekasser her i Landet, der giver 4 pCt. Hvorledes skulde man egentlig friste Folk til at tage disse Statsbeviser, hvis Renten ikke var mere end 4 pCt.? Det maa vel være saadant noget, man ønsker, man vil ikke lade sig nøje med at faa Renten sat ned med ½ pCt. Vi skulde vel ikke diskutere her i Salen, om Renten var 4½ pCt. eller 5 pCt. Jeg forstod ogsaa det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) saaledes, at han vilde langt længere ned end 5 pCt. Det har imidlertid fristet Folk med de 5 pCt., men jeg maa gentage, at det var for Staten overordentlig vigtigt, at Operationen lykkedes, ikke alene nu, men ogsaa under den kommende Udstedelse. For det kunde dog tænkes, at Penge var knappe hos Folk, og at det var vanskeligt at faa fat paa dem, og i saa Tilfælde er 5 pCt. ikke for meget.

Nu siger man, at Pengene er tagne fra Sparekasserne. Det er kommet offtentligt frem, og det er sagt her i Salen. Jeg vil gerne spørge: Hvorfra skal egentlig Pengene komme uden fra Befolkningen? At Folk skulde ligge inde med kontant 5 Mill. Kr., er ikke sandsynligt. Enten sætter de dem i Sparekasser eller i en Bank, hvis de ikke har Anvendelse for dem i deres Forretning, de Folk, der har taget disse Statsbeviser. Altsaa, en eller anden Institution maa man unddrage disse 5 Mill. Kr. Men da Sparekasserne her i Landet vist raader over omtrent 900 Mill. Kr. i Indskud, vil jeg henstille til ærede Medlemmer, om det virkelig er Umagen værd at tage paa Veje, fordi der foreløbig fra disse 900 Mill. Kr. er unddraget 5 Millioner. Man har først sagt til mig, at jeg skadede Kommunerne ved dette Laan, dernæst sagde man til mig: Tænk paa Kreditforeningsobligationerne, og fremdeles sagde man til mig, som det ogsaa er sagt i Dag: Tænk dog paa, at der skal laanes ud i fast Ejendom, og saa er der endelig Sparekassens hensyn. Ja, hvis man skal tage alle disse Hensyn; tror

jeg, man hverken kan beslutte eller handle. Jeg havde kun eet Hensyn at tage, nemlig Statens Tarv, og jeg er fuldkommen overbevist om, at det har jeg taget. Overhovedet har Regeringen kun een Opgave: den, at der ikke forarsages Staten nogen Skade, som det hed i det gamle Rom. Og hver paa sit Omraade maa der gøre, hvad han kan. Det mener jeg, at jeg har gjort ved at samle Folk til at give dette Laan, samle Laangivere, og dernæst forelægge Sagen for den høje Rigsdag.

Om selve Lovforslaget siger det ærede Medlem, at der var ingen Mulighed for Rigsdagen til at foretage Ændringer deri, og jeg har ogsaa allerede ved første Behandling sagt, at en Finansminister kan ikke handle saaledes, at han modtager Ændringer i en sluttet Overenskomst. Det har det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds givet mig Ret i. Men naturligt kunde Rigsdagen sige Nej. Rigsdagen er ikke bundet; det ligger indenfor Mulighedens Grænser for den at sige Nej. Vi hørte ogsaa det ærede Medlem sige, at hvis der ikke var givet et Tilsagn fra Finansministeren, som han billigede, vilde han og hans Parti ikke have stemt for Lovforslaget. I Tilfælde af, at dette Tilsagn ikke var givet — han har ikke krævet, at det skulde fremkomme som en Ændring i selve Lovforslaget — kunde det ærede Medlem altsaa ikke have stemt derfor. Følgelig maa man slutte, at Rigsdagen ikke er bundet, men at Rigsdagen kunde have stemt Nej (*N. Neergaard*: Det sagde jeg ogsaa; Rigsdagen kan sige Ja eller Nej!). Nej undskyld, først sagde det ærede Medlem, at Rigsdagen var bundet, og hvis Rigsdagen er bundet, kan den ikke sige enten Ja eller Nej, saa maa den sige Ja. Er den derimod ikke bundet, kan den sige enten Ja eller Nej. Men det er en lidt halvgaan Stilling, at der skal gives et Tilsagn, og at der uden dette kan svares Ja eller Nej.

Om dette Tilsagn vil jeg imidlertid gerne sige et Par Ord. Dette Tilsagn er ikke paa nogen Maade forskelligt fra det, som jeg har udtalt ud fra min Optattelse ved Lovforslagets Forelæggelse. Jeg har ved Forelæggelsen sagt, at Regeringen havde taget under Overvejelse, at der nu maatte skaffes Dækning for Renter og Afdrag for det Statslaan, man vilde komme til at optage; og at man foruden denne Overvejelse vedrørende Dækning for Renter og Afdrag maatte tage under Overvejelse, om der ikke overhovedet maatte skaffes forøgede Indtægter for Staten. Det